

Hyppig gylleudslusning – besætningserfaringer

Seges har indsamlet erfaringer med tømning af gyllekummer og svovlbrintekonzentration ved hyppig udslusning.

SEGES INNOVATION

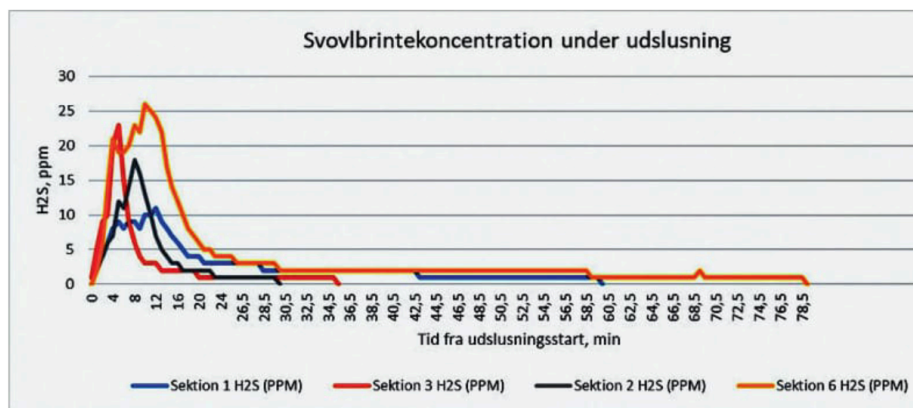
Af Torben Jensen, chefforsker, tje@seges.dk

Reglerne om egentlig gylleudslusning i alle slagtegrise-stalde har nu været gældende i godt et år. Vurderet ud fra tilbagemeldingerne ser det ud til, at besætningerne har fået det til at fungere. Noget af det vigtigste at være opmærksom på under gylleudslusning er svovlbrinteindholdet i staldluften. Overstiger koncentrationen 10 ppm, skal man forlade staldrummet med det samme, da det kan være fatalt at negligere høje niveauer af svovlbrinte. Der bør derfor altid benyttes svovlbrintealarm under udslusning.

I fire af de fem stalde, som indgik i erfaringsindsamlingen, blev den hygiejniske grænseværdi for svovlbrinte overskredet under udslusning i mindst én af fire undersøgte sektioner. Otte timers-grænseværdien for svovlbrinte er 5 ppm, og korttidsgrænseværdien (15 minutter) for svovlbrinte er 10 ppm.

Udslusningen af gylle bør tilrettelægges, så koncentrationen af svovlbrinte er mindst mulig. Med svovlbrintemåleren som rettesnor kan forskellige fremgangsmåder afprøves, hvorved det kan afgøres for eksempel, hvilken rækkefølge propperne skal trækkes i, og hvordan ventilationen bør indstilles under udslusningen for at få den lavest mulige svovlbrintekonzentration.

Kontrollér, at eventuelle udluftningsrør i enden af rør-

I besætningen, hvor væskestanden kom under indløbet i fortanken, var svovlbrinteniveauet højest.

Udluftninger skal rengøres jævnligt – ofte hvert halve år – for at være velfungerende.

strengen ikke er tilstoppede, før udslusningen påbegyndes.

Når gyllepropperne er trukket, bør medarbejderen forlade staldrummet og først vende tilbage igen for at montere propperne, når gyllekanalerne er tømt, og ventilationen har udluftet staldrum og gyllesystem. Det er, når gyllerørene under tømning ikke er helt fyldt op med gylle, og hvis udluftningerne i enden af rørstrengene er tilstoppede, at svovlbrintekonzentrationen stiger, idet der kan trækkes luft retur fra rørsystemet via ventilationen.

I besætningen, hvor der blev målt den højeste svovlbrintekonzentration, var gyllerøret ført ind i bunden af fortanken og over pumpens væskestand, så der kunne der passere luft retur til gyllesystemet, når fortanken var pumpet tom. Pumpen blev tændt, når gylleudslusningen gik i gang, og kunne fjerne gyllen hurtigere fra fortanken, end den kunne løbe ind. I besætningen med den laveste svovlbrintekonzentration var indløbet til fortanken placeret i en betonkegle, som var nedstøbt under fortankens bund. Det medførte, at væskehøjden altid var over indløbet, hvilket forhindrede, at luft kan trækkes ind i stalden.

Det var besætningen med

de største gyllekummer og besætningen, som anvendte de største halmængder, som havde de største restmængder i gyllekummerne efter endt udslusning. Det var specielt ved gyllekummernes bagvæg, at der skete ophobning og især i besætningen, som anvendte meget halm. Ophobningen skete til trods for, at gyllekummerne var små, og der var kort afstand (cirka 3,6 meter) fra bagvæg til udslusningshullet. Der måtte spules med højtryksrensere ned langs gyllekummernes bagvæg for at få dem helt tømt.

Erfaringerne blev indsamlet i fem slagtegrisebesætninger med ugentlig gylleudslusning. Besætningerne varierede blandt andet med hensyn til andel spaltegulv og fodringsprincip. Alle erfaringerne om hyppig gylleudslusning kan læses i Erfaring 2401.

Fakta

For at holde et lavt svovlbrinteniveau under udslusningen er det vigtigt, at der kommer mindst mulig luft retur fra gyllesystemet til staldrummet. Dette undgås ved;

- at væskehøjden i fortanken altid er over indløbsrøret
- at der er velfungerende udluftninger i bagenden af udslusningsrørene
- at gyllerørene så vidt muligt er fyldt op med gylle